

Gemeente Zwolle
T.a.v. de gemeenteraad

Zwolle, 4 september 2024

Betreft: Reclame fossiele brandstoffen en greenwashing

Geachte raadsleden,

Onder de stukken van de overdracht van het college van B&W dd 18 juli 2024 bevindt zich het raadsvoorstel van het college (dd 9 juli): Uitwerking motie- verbod op reclame voor fossiele brandstoffen . B & W stelt voor om dit verbod niet door te zetten. De Milieuraad vraagt u om toch te besluiten om 'fossiele reclame' in Zwolle, binnen de mogelijkheden van de gemeente, te verbieden.

Achtergrond

De gemeenteraad heeft voorjaar 2023 de motie 'Reclame fossiele brandstoffen' aangenomen. Daarmee zou Zwolle de eerste gemeente in Nederland worden waarin 'fossiele reclame', zoals reclame voor benzine auto's, vliegreizen en energiecontracten, in de openbare ruimte verboden gaat worden. De motie vroeg tevens om hierover, en over greenwashing, in gesprek te gaan met de Milieuraad. De Milieuraad heeft vervolgens een werkgroepje fossielvrije reclame/ greenwashing opgericht en is zich gaan voorbereiden op gesprekken hierover.

Vervolgens heeft er september 2023 een gesprek plaats gevonden met ambtenaren van de juridische afdeling. Zij gaven aan zelf verder te gaan met regelen van het verbod in de APV. Het thema greenwashing zou worden teruggekoppeld naar de gemeenteraad. Met de aanbeveling dat gemeenteraadsleden over dit thema eerst zelf in gesprek zouden gaan met de Milieuraad, om de vraag in de motie nader te specificeren. Vervolgens bleef het, ook bij navraag door de Milieuraad, stil, en nu ligt er een advies van het college om vanwege de risico's rond de uitvoering niet verder te gaan met een verbod op fossiele reclame in Zwolle.

Advies

Allereerst gaat de Milieuraad er vanuit dat een opdracht in de motie om met ons in gesprek te gaan een serieuze is, en biedt nog steeds aan om nader van gedachten te wisselen over fossielvrije reclame en greenwashing.

De Milieuraad is niet voor meer en meer, onuitvoerbare, regelgeving, maar vindt de signaalfunctie doorslaggevend om het verbod op fossiele reclame wel door te zetten. Dat het mogelijk is blijkt onder andere uit ontwikkelingen in andere gemeenten, zoals Den Haag en Utrecht. Ook de bijlage met het onderzoek Nysingh advocaten en notarissen duidt daar, met diverse nuances, op.

Daarbij verwijzen we korthedshalve ook naar een artikel van Zoran Bogdanovic in Trouw van 25 juli 2024. Daarin wordt door Ingo Venzke, hoogleraar internationaal recht en sociale rechtvaardigheid, onderbouwd dat: een verbod juridisch gezien juist niet ingewikkeld is. Als je fossiele reclame wil verbieden is de kans groot dat dat standhoudt, net zoals dat het geval is voor reclame voor gokken en tabak. Tevens wordt in dit artikel verwezen naar een onderzoek naar klimaattransitie van het ministerie van Klimaat en Energie met als boodschap: een verbod op fossiele reclames is essentieel om klimaatvriendelijk gedrag bij het publiek aan te sporen. Mooie uitsmijter bij dat artikel is door het burgerinitiatief Reclame Fossielvrij. Deze organisatie geeft aan dat het stadsbestuur zich te veel laat leiden door angst. “Je hebt bij politieke besluiten altijd de kans dat je als gemeente wordt aangeklaagd door een ontevreden partij. Als je die logica volgt, kun je het beste überhaupt geen beslissingen nemen.”

De Milieuraad vraagt de gemeenteraad om vast te houden aan de motie, en blijft beschikbaar om mee te denken over fossielvrije reclame en greenwashing.

Met vriendelijke groet,
Milieuraad Zwolle

Hans de Graad (voorzitter)

Informanten: Milieuraadwerkgroep Greenwashing/ Fossielvrije reclame: Loes la Faille, Michiel Proper, Froukje Idsardi, Michiel van Harten